

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

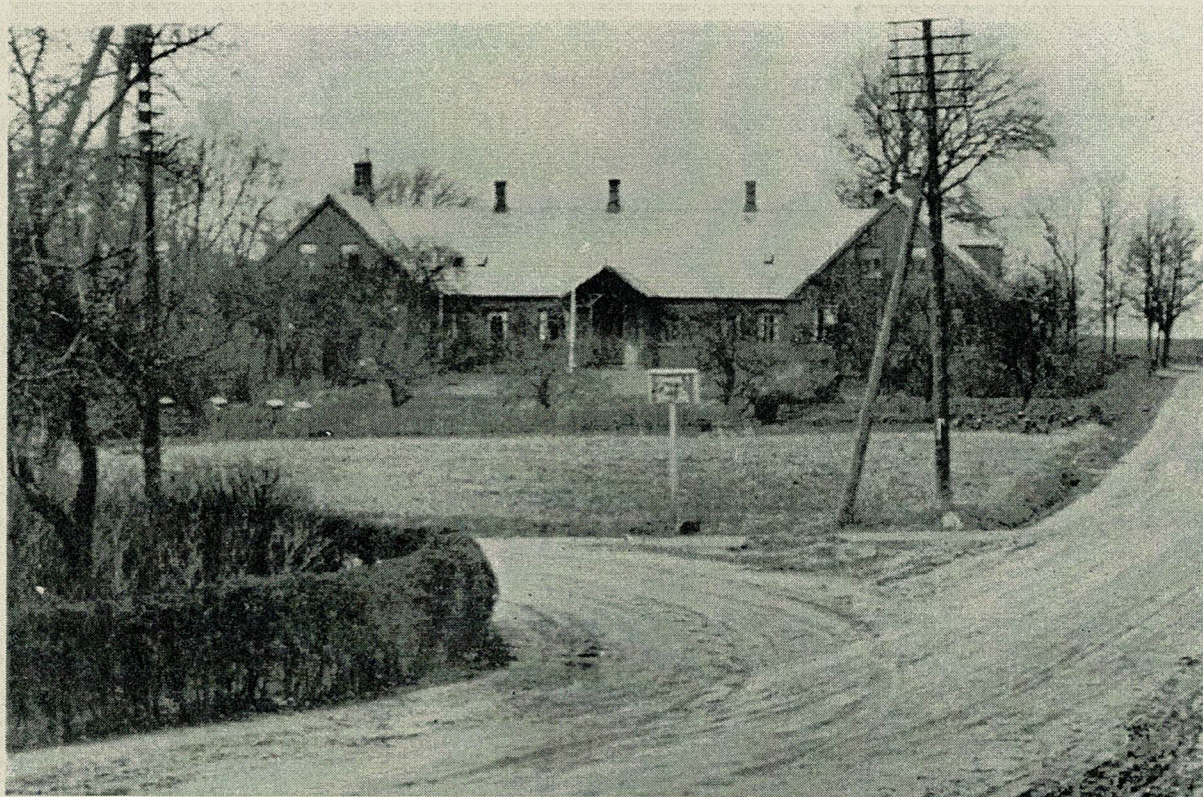
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Kontakten

1 April 1903

Hagedsted Skole

1 April 2003

Billede af Hagedsted skole fra før 1935, set fra kirken. Dengang var vejen til Nykøbing en grusvej.

100 ÅR'S JUBILÆUM

Samtlige elever og lærere foran Hagedsted Skole omkring 1905.

Foto: Holbæk Stadsarkiv

Der var engang en skole

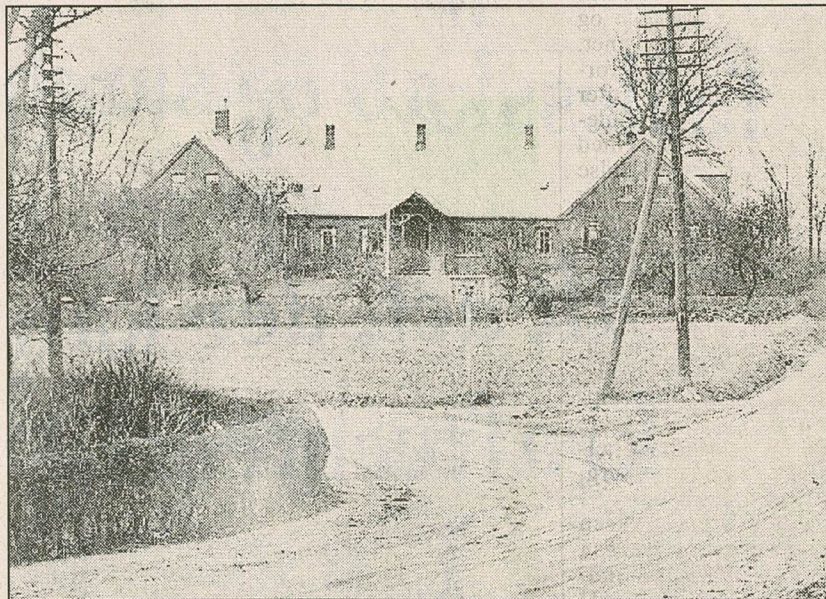
Hagedsted Skole fejrer 100 år på tirsdag. Men der har været skole i byen længe før, måske i den tidligere præstegård.

AF MARIANNE POVELSEN

Da den nuværende Hagedsted Skole, der i dag hedder Børnehuset i Hagedsted, blev bygget i 1903, havde der allerede eksisteret en skole på stedet i mere end 100 år. Men hvor en skole fra første færd har været placeret er der ingen, der rigtig ved. Formentlig har der været skolestue i præstegården, for af gamle protokoller fremgår, at degneembedet blev nedlagt i 1814, hvorefter en førstelærer Hansen blev ansat.

I 1836 brændte præstegården og den eventuelle skole. Man gik herefter i gang med at opføre en skole ved gadekæret i Hagedsted. Det var måske ikke det mest formålstjenlige sted, for i tøbrudstider gik gadekæret over sine bredder, og det kunne tit udløse en våd og ubehagelig oplevelse i skolestuen, skriver tidligere skoleinspektør på Hagedsted Skole, Rasmus Fosgaard, i det skoleblad, som Børnehuset i Hagedsted udgiver i anledning af 100 års fødselsdagen.

I 1858 blev der oprettet en pogske skole, med en enke efter en stationsforstander i Hedehusene, Madam Uldriks, som leder. Og frem til 1903, hvor den nuværende Hagedsted

Hagedsted Skole set fra kirken omkring 1934. Vejen til Nykøbing er belagt med grus.

Foto: Holbæk Stadsarkiv

Skole blev bygget, var der tre lærere og 128 elever, som var fordelt på seks klasser. Børnene gik kun i skole hver anden dag, og de store havde længst skoletid om vinteren, for om sommeren skulle de hjælpe til hos forældrene på gårdene.

Rasmus Fosgaard kan endvidere fortælle, at i 1903 var årslønnen for en førstelærer i Hagedsted på 300 rigsdaler plus rug, byg og fri bolig. Og selv om det ikke lyder af meget, var det et pænt beløb sammenlignet med mange andre af den tids erhverv.

Hagedsted Skole har altid været en lille skole med et elevtal mellem

90-120 elever. Da Hørby Skole blev nedlagt i 70'erne, gav det dog nogle kraftige udsving på Hagedsted Skole. 1. august 1999 blev skolen så omdannet til at indeholde indskoling fra børnehaveklasse til 3. klasse, og i januar 2000 åbnede man en børnehaveafdeling og døbte samtidig skolen om til Børnehuset i Hagedsted. I august 2002 blev dagplejen knyttet til børnehuset, og i december sidste år blev der oprettet en vuggestue.

Når børnehuset på tirsdag den 1. april fejrer skolens 100 års fødselsdag, er det med 103 børn tilknyttet, hvoraf de 43 elever tilhører skoledelen.

Onsdag den 2. april 2003

100 år, så gamle er vi, sagde vuggestuebørn, børnehavebørn og skolebørn fra Børnehuset i Hagedsted i går morges.
Foto: Per Jensen

100 års fødselsdagen

Dagen i går bød på mest underholdning og næsten ingen undervisning i Børnehuset i Hagedsted. En 100 års fødselsdag skal nemlig fejres, og det blev det helt efter traditionen.

Så skolen fik en kæmpelagkage med 100 lys og kage nok til alle børn, og der var underholdning med en ballonklovner.

Lige fra morgenstunden blev dagen markeret - for alle børnene iført deres

nye Hagedsted-blå T-shirts stillede op i et 100-tal i skolegården.

Derefter gik børnene tilbage til vuggestuen, børnehaven og skolen for at fejre dagen. Der har som optakt til jubilæet været talt meget om skolen i gamle dage, og i børnehaveklassen har de fået læst op af den gode gamle »Tudemarie«.

I går eftermiddags rykkede fødselsdagsfesten over i forsamlingshuset. Inden det åbne hus var en af fest-

arrangørerne Marianne Pedersen meget spændt på, hvor mange gamle elever og lærere, der ville dukke op - ud over dem, der i dag har deres egne børn gående i Børnehuset i Hagedsted.

Cirka 75 tog imod chancen for at gense gamle klassekammerater og lærere. De kunne desuden se en udstilling om deres skole gennem 100 år fortalt ud fra avisudklip, fotografier og klassebillederne.

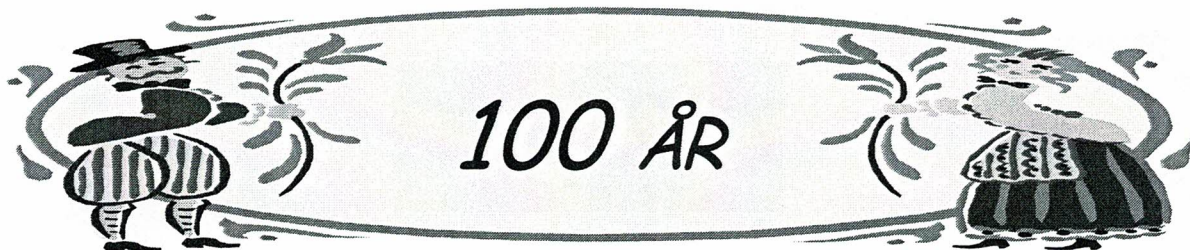
Indhold

- Hagedsted skole fylder 100 år tirsdag den 1. april 2003.
- Livet måles ikke i år, men i gode øjeblikke!
- Hagedsted skole før 1903.
- Hagedsted skole i 20'erne og 30'erne.
- Hagedsted for 60 år siden.
- Hagedsted skole i 50'erne-nye tider.
- Et skoleforløb 1963 - 1970.
- En dag i børnehaveklassen 1973
- Billeder fra Børnehuset, skoleåret 2002 - 2003.

Dette blad er udarbejdet ud fra alt det materiale, som det har været muligt at fremskaffe og store dele af det er baseret på materiale, som 7. klasse i 1993 har lavet.

En stor tak til alle der har bidraget med stof og foto omkring Hagedsted skole fra de 100 år.

Med venlig hilsen
Redaktionen.

Hagedsted skole fylder 100 år tirsdag den 1. april 2003.

Skolen er egentlig langt ældre, men de 100 års fødselsdag dækker skolens nuværende placering, og en del af de bygninger vi kender idag.

Hagedsted skole har altid været en lille skole med et elevtal, der har svinget mellem 90 - 120 elever. Der har dog været et stort udsving i 70'erne, hvor elevtallet steg kraftigt på grund af Hørby skoles nedlæggelse.

1 august 1999 blev skolen lavet om så den indeholdt indskolingen fra børnehaveklasse til 3 klasse. Den 10 januar 2000, blev Hagedsted skole omdøbt til "**Børnehuset i Hagedsted**", da man åbnede en børnehave afdeling. Fra august 2002 blev dagplejen en del af huset og den første december 2002 blev der oprettet en vuggestue.

Idag har vi 100 børn, hvoraf de 43 er elever i skoledelen.

I tider, hvor de små skoler bliver nedlagt, er det dejligt at kunne holde 100 års fødselsdag, for vores skoledel. Det er nu lykkedes at etablere et Børnehus i Hagedsted - og samle lokalsamfundets børn og forældre i et hus for børn fra 0 til 10 år.

Det er vores ønske og håb, at vi tilbyder et hus, der er spændende, levende og lærende. Et miljø, hvor børn trygt kan vokse op og lære de grundlæggende begreber og færdigheder, der skal bruges i en stadig mere indviklet verden. Og helst sådan, at de fremover har lyst til og mod på at lære nye ting.

Med ønsket om, at "Børnehuset i Hagedsted" vil være et samlingspunkt for områdets børn og forældre samt en god arbejdsplads for medarbejderne.....

TILLYKKE HAGEDSTED

Livet måles ikke i år, men i gode øjeblikke!

Gennem 100 år har der i Hagested været en skole og i den anledning er jeg blevet bedt om at skrive lidt om mine 9 år på stedet.

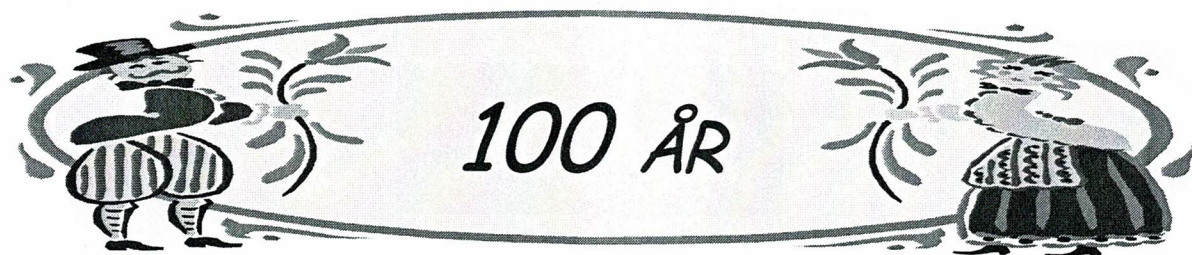
Jeg tiltrådte som skoleleder mandag d. 3. januar 1994, samme dag som Jørn Sørensen tiltrådte som Holbæk Kommunes nye borgmester. Dette politiske skifte skulle vise sig at få stor indflydelse på måden at drive kommunale institutioner på.

Fra kulturel forvaltning mødte skoledirektør Carsten Johansen og viceskolelederen Niels-Henrik Andersen op for at lykønske mig med den nye stilling. Jeg nævner det her for at give et billede af en tid med en kommunal organisation, hvor forvaltninger og en stram central administration løste mange af skolens opgaver og problemer.

Igennem mine 9 år i Hagested har Holbæk Kommune lavet en kraftig decentralisering. Forvaltningerne er væk og alle institutioner er blevet såkaldte selvforvaltende enheder. Filosofien har været, at de der har ansvaret for den daglige drift også skal have kompetencen til at handle. Holbæks vision var at være foregangskommune på alle områder, og det har bestemt ikke altid været lige nemt at manøvrere i denne "pionerånd". Den helt store fordel er de meget store frihedsgrader det giver, selv at have kompetencen til at vælge og prioritere.

Hvad var det så for en skole jeg kom til? En mindre landsbyskole med godt 90 børn fordelt i klasser fra bh.kl.-7. klasse. Alle børn og voksne bød mig pænt velkommen i lokalet, hvor den nuværende bh.klasse holder til. Der var dengang tradition for at 7. klasse havde fast lokale her - vist primært fordi det også udgjorde skolens fysik/kemi-lokale. Skolens ældste elev Morten holdt en fin velkomsttale på børnenes vegne. Der var 8 lærere, 3 SFO-pædagoger, 2 rengøringsassistenter, en skolesekretær og en pedel. Fra dengang er nu kun 2 lærere tilbage, nemlig Kirsten og Flemming Bertelsen.

Et faldende børnetal fik konsekvenser allerede efter et par år. Vi fik tildelt færre lærerressourcer og blev, i lighed med Orø skole, nødt til at oprette alderintegrerede klasser. Det gav en del utryghed især i forældrekrædsen, og der skulle gå nogle år før alle oplevede, at der også er store pædagogiske fordele med dette. Alle kommunens 10 skoler var på studietur i Falkenberg i Sverige og fik her meget inspiration til bl.a. alderintegrerede undervisningsforløb.

I 98/99 var børnetallet nede på 64 på Hagedsted skole og flere signaler gjorde, at vi følte os meget lukningstruede. Vi brugte en hel pædagogisk week-end på Klintekroen med at drøfte overlevelsesmuligheder. Alle var enige om at vi skulle supplere skoledriften med et eller flere andre pædagogiske tilbud. Vestsjællands Amt havde på det tidspunkt et stort behov for skoletilbud til børn med autisme, og det var vi temmelig langt med inden det af forskellige årsager blev skrinlagt. Flere muligheder blev analyseret og omkring årsskiftet 98/99 fremsatte kulturudvalget med H.P. Larsen som formand, forslag om at opsigte lejekontrakten med "Skovgården" og flytte børnehavebørnene til hhv. Udby børnehave og Hagedsted skole.

Forslaget gav mange frustrationer hos medarbejdere og forældre i Skovgården, med underskriftindsamlinger og flere store offentlige møder i Hagedsted forsamlingshus. Trods disse mange protester fastholdt Kulturudvalget beslutningen, ikke udfra et ønske om at bevare skolen, men et behov for at bevare lokalsamfundet. Uden en kommunal institution med dagtilbud og skole, ville det være overordentlig svært at tiltrække og fastholde børnefamilier. Det synspunkt har jeg i hele processen delt og vil godt karakterisere den politiske beslutning som både modig og visionær.

I beslutningen lå også en reducere af årgange i skolen, så 4.-7. klasse skulle flyttes til Tuse skole for at give plads til børnehaven. Det gav anledning til en del bekymring hos skoleforældrene, men generelt er et skifte som 10-årig meget bedre end at skifte til nye fysiske rammer og nye voksne som 6-årig. I en overgangsperiode er der selvfølgelig nogle børn som har måttet skifte begge gange.

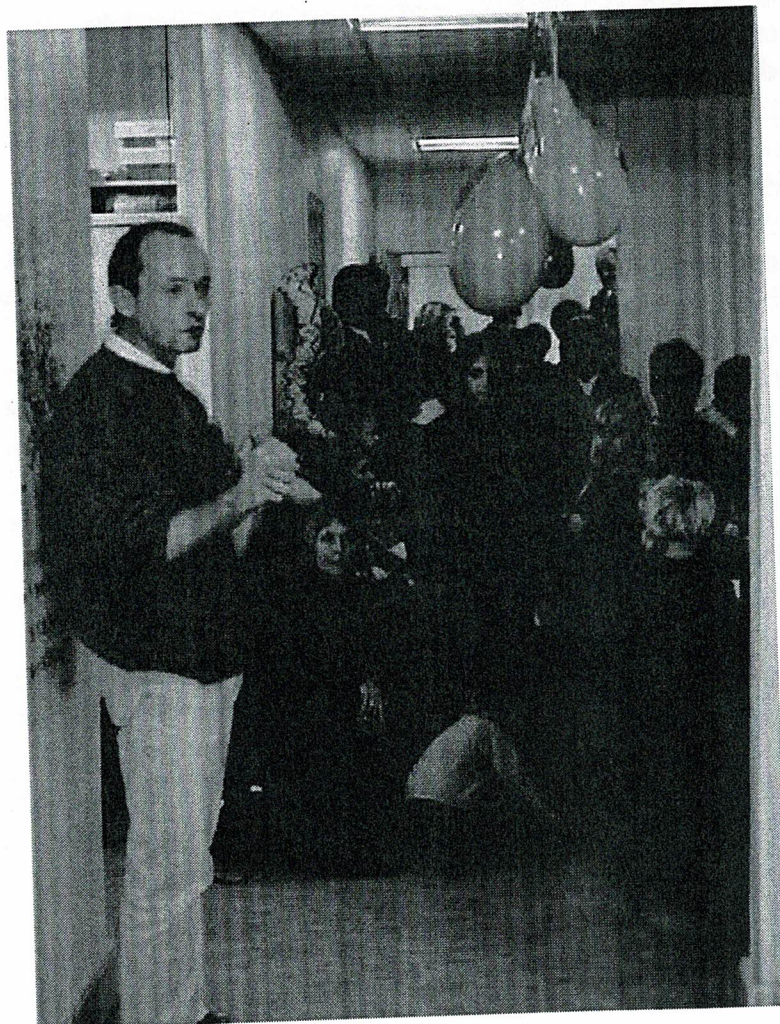
På denne baggrund skulle jeg forflytte 5 lærere - alle var garanteret arbejde i kommunen, men øvelsen var alligevel ikke det sjoveste jeg er blevet bedt om.

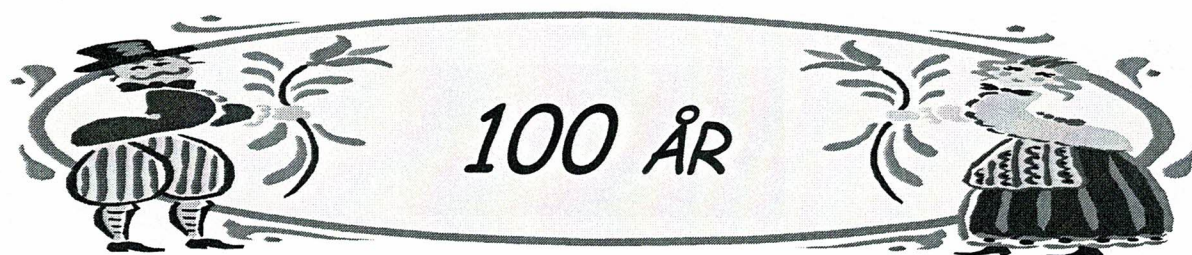
Billedet taget ved tilbygning af toiletbygningen til børnehaven.

Naja, leder fra Skovgården, og undertegnede havde et tæt samarbejde med kommunens arkitekt og jurist og den 10. januar 2000 åbner vi så Børnehuset i Hagested. 19 børnehavebørn fra Skovgården blev nu flyttet til Hagested - resten til Udby børnehavn. Vi havde fået bygget om for 3 mill. kr. - herunder en hel ny toiletbygning. I beslutningen lå at vi udelukkende skulle have uddannede pædagoger. Dem var der 3 af i Skovgården, - den ene havde jeg head-huntet til vores bh.klasse allerede fra august 1999 (Vibeke Pedersen) og de 2 andre ønskede at komme med til Udby. 2 pæd. Medhjælpere fulgte i en overgangsperiode med fra Skovgården og vi fik ansat 2 pædagoger (Lisbeth og Tina), som stod for det meste af indretningen af de nye lokaler. Vi var normeret til 6 pædagoger og resten blev efterhånden ansat. I den politiske beslutning lå også en ledelsesstruktur med kun 2 ledere i børnehuset - en lærer og en pædagog. 1. marts 2000 blev Mette W. Jakobsen ansat som souschef for børnehuset.

Torben holder tale ved indvielsen af det nye Børnehus.

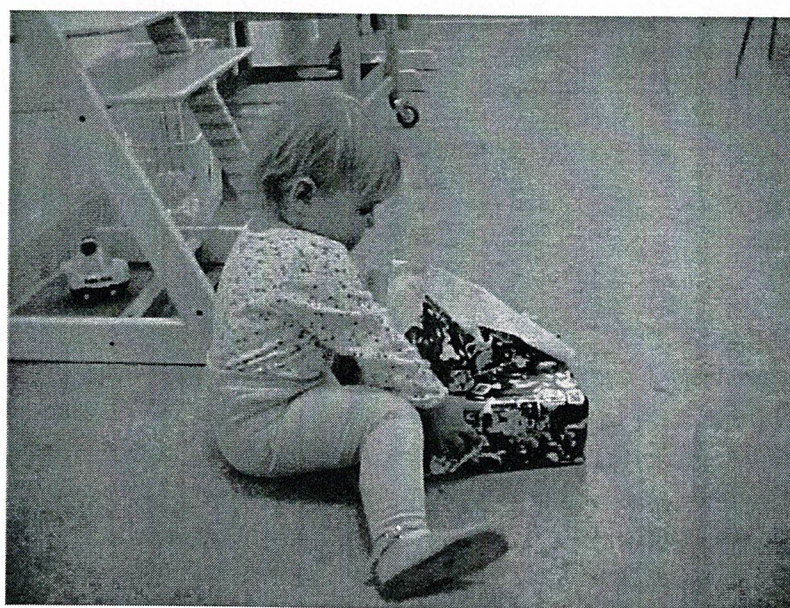

August 2002 overtager vi ledelse og budgetansvar for dagplejen i Hagested og forbereder en flytning af legestuen fra Vestervangen til børnehuset. Vi kan ikke rekruttere nok dagplejere og ansøger derfor om at opstarte et vuggestue tilbud i børnehuset. Det bliver godkendt af Børne- og skoleudvalget og igen må vi bygge om og flytte SFO`en til Caféen på 1. sal. Vuggestuen åbner 1. december 2002 med et skønnet behov på 8 børn i løbet af 2003 og vi ansætter en pædagog (Mariane) og en pædagogisk medhjælp (Winnie).

Hagested har dermed fået et børnehus, som dækker pasnings- og undervisningsbehov for 0-10 år. Barn nr. 100 er indskrevet og den klare politiske forventning om pædagogisk udvikling og succes er vel dermed også indfriet. Vi har i de første 3 år været en slags pionerer og har haft rigtig mange besøg fra andre kommuner, som også vil etablere kombinerede børnehuse med dagtilbud og skole.

ET STORT TILLYKKE med de første 100 år - skolen/børnehuset har vel aldrig været mere dynamisk og levende end netop nu og vil fortsat være rammen om mange gode øjeblikke for børn, forældre og ansatte!

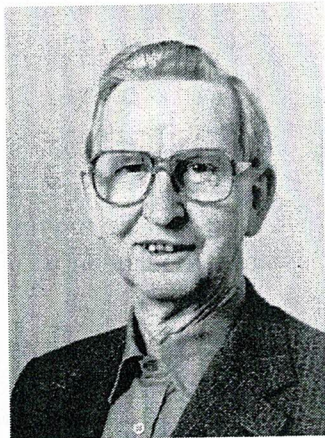
De bedste hilsner
Torben Mindrup
leder fra 1994-2003

Billedet fra indvielsen af vuggestuen.

Hagedsted skole før 1903.

Tidligere skoleinspektør Rasmus Fosgaard fortæller følgende:

Det er helt givet, at der har eksisteret skole i Hagedsted i meget mere end 100 år. Men hvor en skole fra første færd har været placeret, har jeg ikke kunnet opspore. Af gamle protokoller fremgår, at et degneembede blev nedlagt i 1814, hvorefter man som førstelærer ansatte lærer Hansen. Den 16. august 1836 brændte såvel præstegården som skolen. Den 30. august holder skolekommissionen møde, hvorefter skolen genopføres ved gadekæret. Et ikke særligt egnet sted. I tøbrudstider gik gadekæret over sine bredder, og det kunne tit være en våd og ubehagelig oplevelse i skolestuen. Til lærer Hansens funktionærbolig hørte en del jord, som han med tiden fik kultiveret og tilbragte mange gode stunder i.

I 1858 blev der oprettet en pogeskole med madam Uldriks som leder. Hun var enke efter en stationsforstander i Hedehusene.

Frem til 1903, da første del af Hagedsted skole blev bygget, hvor den nu ligger, var der tre lærer om 128 elever. Ved starten var skolen seksklasset. Børnene gik i skole hver anden dag. De store havde længst skoletid om vinteren. Så kunne de hjælpe til på gårdene hos forældrene, når der var særlig travlt.

Årslønnen i 1903 for en førstelærer i Hagedsted var 300 rigsdaler, dertil rug, byg og fri bolig. Og selvom det ikke lyder af meget, var det pænt sammenlignet med mange andre erhverv.

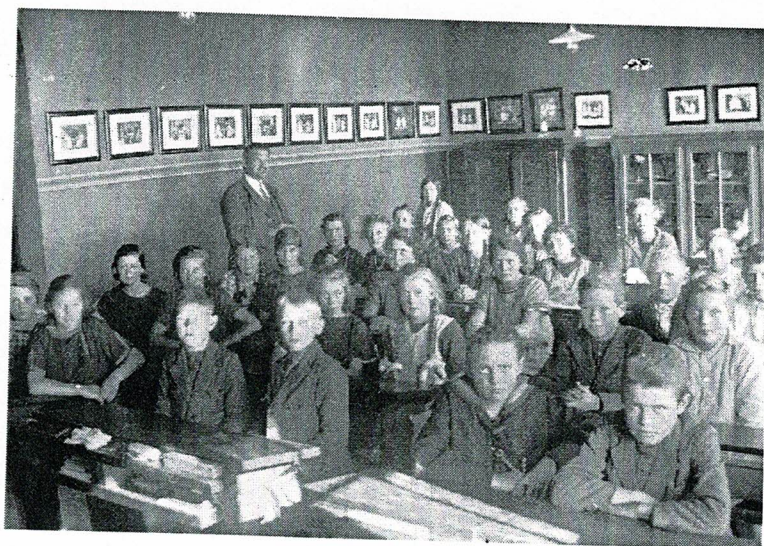

Hagested skole i 20'erne og 30'erne.

Fortalt af Svend Christensen og Anny Larsen (elever fra 1924 - 1938) til 7. klasse.

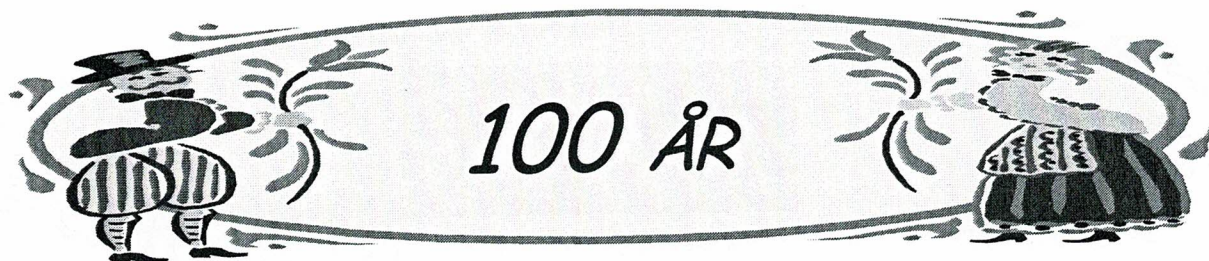
Skolens bygninger og indretning.

Den nye skolebygning fra 1903 havde 3 klasseværelser, en bolig til 1. læreren og 2. læreren samt en til lærerinden, der havde de små elever. Desuden var der et udhus til brænde, toiletter og vaskehus. Der var grusbelt i skolegården. Lærerindens klasselokale lå i bygningens vestende med tilhørende gang og legestue, hvor man spiste og var inde om vinteren. De andre 2 klasselokaler lå mod øst og syd. 1. lærerens lå sydvendt og klasserne var næsten ens indrettet. Der var 3 store vinduer mod syd med blomster i. Mod nord var der en dør og en kachelovn, med en stor kulkasse. Væggene var gulmalede foroven og grønne forneden, med en lille bort imellem. Loftet var gråligt med gult malede bjælker og der hang 3 lamper. Gulvet var brunt. Der stod 3 rækker skolepulte, med fast bænk og bordplade samt en hylde til bøger.

Skoleklasse fra 30'erne

Pigerne sad nærmest kachelovnen, katederet var hævet på et podie, så læreren og lærerinden kunne overskue klassen. Der var 2 tavler, 2 bogreoler og ved bogreolen stod et orgel, henne ved døren stod en kasse med store billeder og nede i hjørnet et bord med bøger. Bagest i lokalet var der 3 skabe med tavler, bøger fugle, glas og sten.

På væggen hang billeder af konfirmander, en kalender og en tavle med de 10 bud på. Ved vinduet et blomsterbord og et nodestativ. I klasserne var der plads til 36 børn. Forenden af den store gang var der det vi kaldte en legestue. Den havde vinduer mod nord og der stod en bænk og nogle lange borde samt en kakkelovn. Her spiste man sin mad, når man ikke kunne nå hjem. Eleverne skulle have skiftesko på i klassen, så træskoene blev anbragt på nogle reoler på gangen, hvor der var en trappe der førte op til 2. lærerens bolig.

Skolens lærere og elever.

Lærerinden underviste 1-2 og 3. årgang, samt havde pigerne i de ældste klasser i håndgerning. De yngste klasser gik kun i skole hver anden dag, mellemgruppen havde 4 skoledage, mens de ældste kun havde en fridag. Man gik også i skole om lørdagen. Skoleåret begyndte d. 1. april og eleverne blev udskrevet efter konfirmationen, om foråret eller evt. om efteråret.

Eksamen.

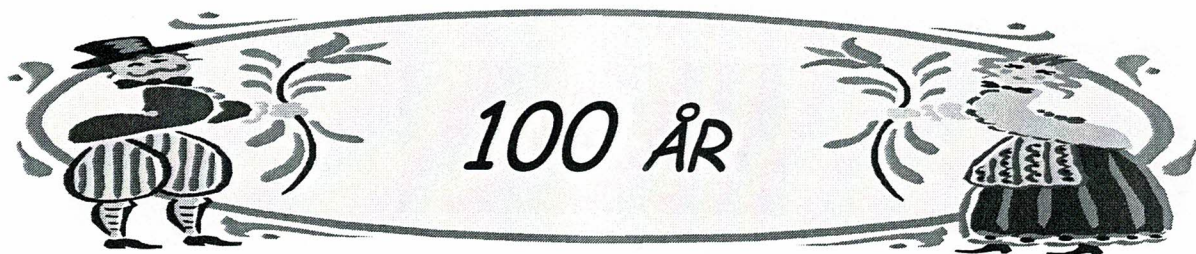
Hvert skoleår afsluttedes af en eksamen, med skriftlig dansk og regning. Når der var eksamen kom skolekommissionen, med præsten i spidsen og hørte på eleverne.

Skoledagen.

Man startede kl. 8.00 hver morgen og en pause midt på formiddagen og en lang middagspause, der var så lang, at de nærmest boende kunne nå hjem og spise varm mad til middag. Elever, der havde langt til skole medbragte 2 madpakker, en til frokost og en til middag. Om sommeren spiste eleverne ude, og om vinteren og i dårligt vejr i legestuerne. I den kolde tid tændte 1. læreren og lærerinden op i kakkelovnen 1 times tid før skoletid, så der kunne være lunt til kl. 8.00. Skoledagen begyndte med at man gik ind i klassen og stillede sig ved sin plads og sang morgensang og bad morgenbøn.

Fagene.

Fagrækken og det ugentlige timetal så således ud for 4. klasse. Religion 3 timer, dansk 8 timer, regning 4 timer, skrivning 2 timer, historie 2 timer, geografi 2 timer, naturkundskab 1 time, sang 2 timer, drenge gymnastik 2 timer og håndgerning (piger) 2 timer.

Frikvarter.

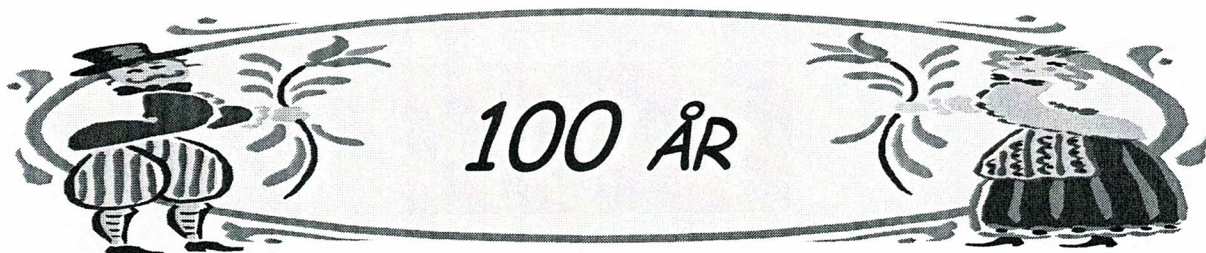
I frikvarteret blev der leget i skolegården. Man spillede med kugler og nipsede og legede tag fat.

Disciplin.

Lærerne var strenge, og der kunne vanke en enkelt på skallen. Spanskrøret blev næsten aldrig brugt.

Billede af skolebørn i skolegården i 20'erne.

Hagested for 60 år siden.

I et interview med 7. klasse fortæller Henning Holm Hansen og Anne Marie Pedersen, om hvordan det var at gå i skole i Hagested for 60 år siden.

I har gået i skole her i Hagested i årene 1938-1948; Ligner det mon noget af det, som børnene i dag oplever?

Nej, for vi havde kun de bygninger og lokaler, som var fra 1903 og alle lærerne boede stadigvæk på skolen. 1 læreren Hr. Terpet boede i midten. 2 læreren Hr. Fosgaard boede oven på, mod øst. Og til sidst frk. Færing boede oven på de små's lokale mod vest. I året 1947-1948 rejste Hr. Terpet, og derefter blev Hr. Fosgaard 1. lærer.

I de år var det svært at få lærere, så de havde mange vikarer, blandt andet en ung studine på 19 år, frk. Kofoed fra Holbæk.

Kan I prøve at fortælle, hvordan det var?

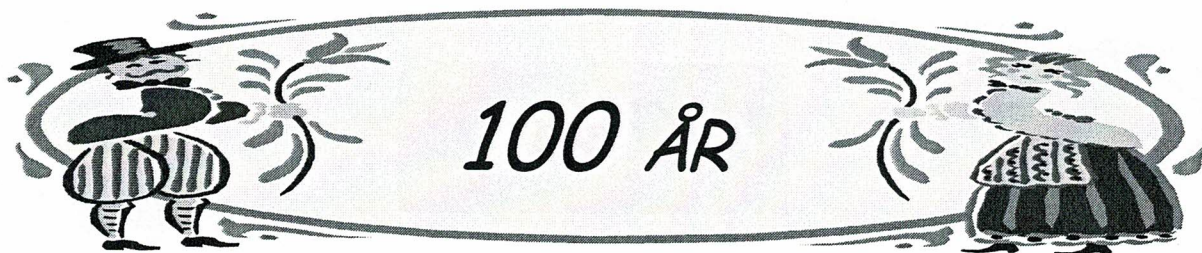
Vi gik kun i skole i 7 år, og de fleste af os fik ikke længere skolegang.

Klasserne var indrettet med 3 rækker borde, i starten var det bord med fast bænk. Og de var ikke sjove at sidde ved hvis man var høj. Fordi der inden under bordet var en hylde til bøgerne, så der var ikke meget plads til benene. Klasselokalerne blev varmet op med kakkelovn, som lærerne måtte sørge for at tænde op i om morgenen, men det skete da også, at nogle af de store drenge blev sat til det. Men det var ikke altid lige sjovt, fordi de måtte fyre med tørv under krigen, og nogle gange måtte man bære mere aske ud, end man bar tørv ind.

Piger og drenge sad ikke sammen, som de gør nu. Drengene sad i rækken langs vinduerne, og pigerne i rækken ved kakkelovnen, i rækken i midten sad man blandet. Og det kunne jo ikke undgås, at der blev diskussioner, når solen skinnede ind af vinduet og generede drengene i ansigtet, trak de gardinerne for, så blev pigerne sure og sagde at man ikke måtte lukke solen ude.

Når vejret var godt, var man ude på legepladsen, som bestod af en græsplæne + fire sten der blev brugt som fodboldmål.

Dem der var på cykel, stillede deres cykler i cykelskuret, som lå ved siden af legepladsen.

I bygningen mod vest, var der pigetoiletter i den ene ende, og drengetoiletter i den anden ende. Der i mellem var der lærernes vaskehus.

Dem der boede tæt på skolen gik hjem og spiste, mens dem der boede længere væk, sad uden for og spiste. Og hvis det om vinteren var rigtig koldt fik man lov at spise i klassen. Dengang var det kun drengene der havde gymnastik, og det foregik i forsamlingshuset. Man stillede op på række i skolegården og så gik man ellers ned til forsamlingshuset, som dengang lå ved siden af brugsen ud til Præstebrovej. Når det var godt vejr spillede man fodbold ind til sommerferien, og fra sommerferien og til det blev dårligt vejr spillede man håndbold. Når man om vinteren var indendørs lavede man rigtig god gammeldags gymnastik, med stræk bøj og det hele. Pigerne havde ikke gymnastik de havde håndgerning.

Skoleåret begyndte i april, hvor man også havde eksamen. Det foregik på den måde, at man i dansk og matematik havde skriftlige opgaver, som de skulle skrive ind med blæk, og aflevere. Og så havde man 2 dage med mundlig eksamen, hvor man derefter sluttede af med en fest.

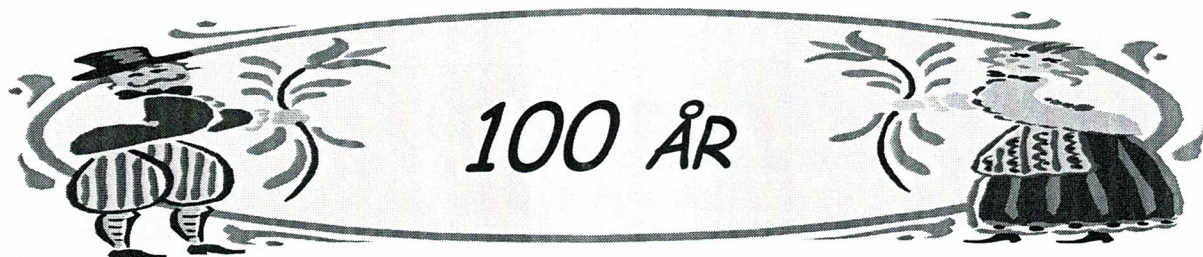
Om sommeren mødte man kl. 8.00, og om vinteren kl. 8.30. Man startede som regel med bibelhistorie, men inden da sang man morgensang og sagde fadervor. Gymnastik, håndgerning og musik lå som regel til sidst på dagen. I de sidste år havde man timer til ca. kl.14.00 -15.00, en time varede 50 minutter. Dengang kunne man kun cykle eller gå, og det var også derfor man mødte lidt senere om vinteren. Man gik også i lørdagsskole, altså i det hele 4 dage om ugen.

Var I på udflugter dengang?

Det skete ikke så tit at man kom på tur, men hvis det skete, var det forældrene der kørte dem i hestevogn. Som små var man inde og se f.eks. et slagteri eller ligende. Men i de senere år tog man til København, og I det sidste år var de i Sverige i Lund, i en dag.

Havde I nogensinde ferie?

Hvis man ikke var færdig med at høste på gården, når sommerferien var forbi, kunne man få lov til at få et par dage til at få høstet færdig. Man havde også efterårsferie som man dengang kaldte kartoffelferie. Man havde også juleferie som var fra d.22-23 og så til nytår. Man havde også påske og pinseferie. Vinterferie havde man ikke.

**Hvad lavede I i jeres fritid?
Havde I nogen lektier?**

Man arbejdede i fritiden enten derhjemme eller hos andre.
Vi lavede lektier ved aftenstid eller på fridagene, regnestykker, danmarkshistorie, bibelhistorie, naturhistorie, stil næsten alle fag (fysik i de store klasser med få forsøg)
De dumme sad bageste- de dygtige skulle læse med dem. De lærte ikke at læse.

Kom I til skolelæge eller tandlæge?

Der var hverken skolelæge eller tandlæge, når skolen var befængt med lus blev vi set efter allesammen, af en sundhedsplejerske.

Mærkede I noget til krigen i Hagested?

Vi mærkede noget til krigen her.
Det kneb med at få papir, vi brugte tavlen og vi måtte fyre med tørv.

Billedet af en klasse
sidst i 40'erne

Hagedsted skole i 50'erne-nye tider.

I et interview med 7. klasse, fortalte Tove Madsen og Inge Lykke, om de forandringer der skete i deres skoletid 1950 til 58.

Farvel til kakkelovnen.

De gamle kakkelovne blev båret ud i 1956 til 57, og nu var der altid lunt overalt, også i legestuerne om vinteren og drengene slap for at hente brændsel i middagsfrikvarteret.

Nyt forsamlingshus.

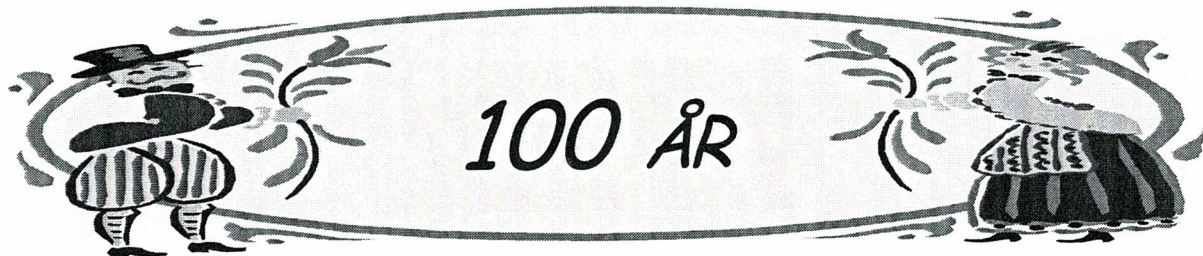
Det nye forsamlingshus med gymnastiksal blev indviet 3. juledag 1956, og børnene fik fra nu af meget mere plads til at boltre sig indendørs til gymnastik og boldspil om vinteren.

Film og teater.

Der blev samlet ind til et nyt filmapparat, så man nu selv kunne vise film på skolen og ikke nøjes med Jørgen Bitch' s naturfilm engang imellem i forsamlingshuset. Mod betaling kunne man komme på Isefjord 4 gange årligt og se rigtig teater. Jørgen Bitch viste film en gang om måneden.

Luftfoto af skolen i starten af 50érne.

Fritiden.

Alle gik eller cyklede i skole. Der var udflugt hvert år skiftevis en lang og en kort tur. Den korte tur gik f.eks. til Strandparken i Holbæk med madpakke. Der legede man på legepladsen og på den store græsplæne. Det var forældrene, der kørte. Man fik en is. En af de længere ture kunne gå til Høvepladsen. I de store klasser kom man til København. Det sidste skoleår kom man enten til Jylland eller Bornholm. Møller, der var bornholmer arrangerede en bornholmertur. Vi var væk i 5 dage.

Skolemøbler.

Skolepultene blev de sidste år skiftet ud med 2-mandsborde og stole.

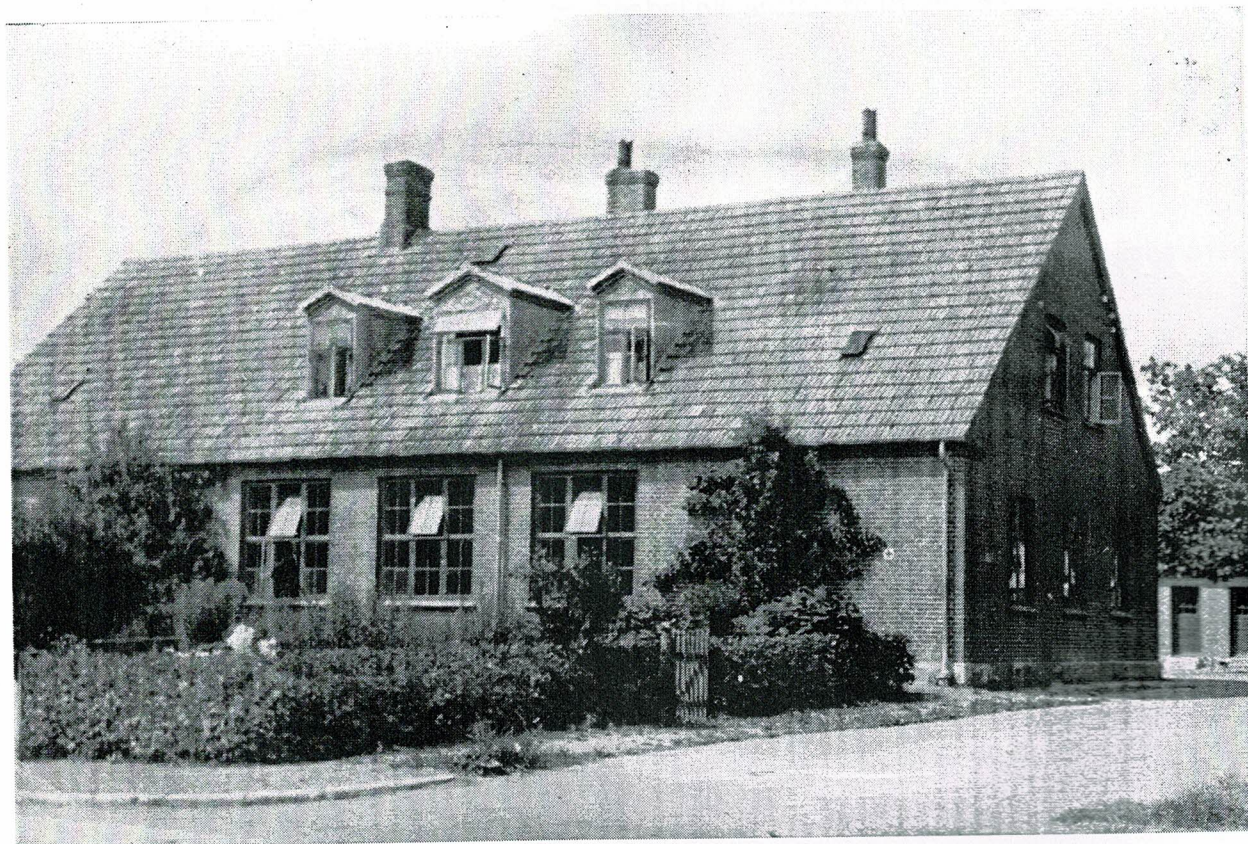
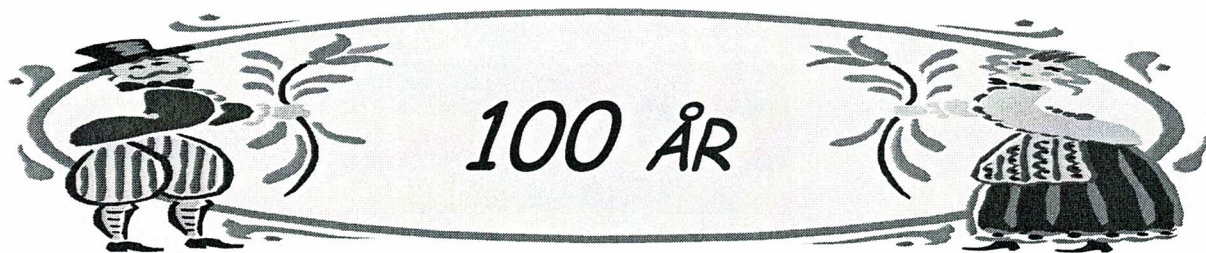

Foto af skolen fotograferet fra øst.

Et skoleforløb 1963 - 1970.

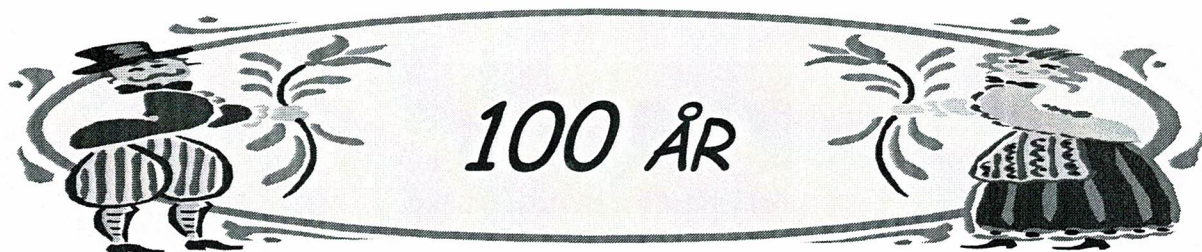
Fortalt af en gammel elev.

August 1963 startede jeg i første klasse på Hagested skole. Vi var en lille klasse, ca. tolv elever, det varierede lidt fra år til år. De vigtigste fag var dansk, regning, historie, geografi og religion. Morgensang HVER morgen. Man kan såmænd stadig blive lidt eftertænksom, når man hører en af sine ynglings salmer dengang. De høres sjældent mere, læres ikke mere. Hr. og fru Fosgaard var helt klart den faste bastion på skolen, og som sådan de lærere jeg husker bedst fra de første skole år i den "gamle" Hagested skole, inden den blev velsignet med en tilbygning.

Den årlige skoleudflugt gik i de små klasser til Høve, senere så vi lidt mere til det øvrige Danmark. Ind til 1969 fordelte skolens syv klasser sig som det var bedst muligt, på den lille smule plads som skolen udgjorde. Lokalerne var meget små, flere virkelig usunde. Hvem husker ikke trækken i formningslokalet - den kunne næsten lamme en i benene, hvis man var kold, våd og klam efter cykelturen op til skole. (Det var før skolebus ordningen blev indført). Dengang var der ingen flyvedragter og dunbukser men masser af snot næser, halsbetændelse og dårlige maver. - men det er vel ikke så sært, når selv garagerne blev indraget til undervisningslokaler...Cyklerne stod dog pænt i tørvejr, det samme gjorde bænkene, hvor tøserne sad og hyggede sig og så på drengene. Skolegården var lige præcis så død syg, som sådan én åbenbart skal være, med masser af forbud om, hvad vi ikke måtte foretage os. Det var med stor spænding, vi så de første maskiner komme og grave ud til den nye tilbygning af vores skole i 1969.

Billede af den nye tilbygning fra 1969.

Jeg husker Fosgaard som amatørfotograf med smalfilmskamera, skrævende hen over jordbunkerne, for at forevige slagets gang, lige fra første spadestik til sidste mursten. Filmen blev senere forevist ved flere lejligheder og så stod den der - den nye tilbygning, klar til indflytning, omkring vores 7. klasseår.

Inden den tid gik vores lille klasse så grueligt meget igennem. Et hav af vikarer fæg ud og ind af skolen. Jeg husker 4. klasse som det år, hvor vi aldrig kom længere end til side 27 i skriftlig dansk bogen. Hver gang vi fik en ny lære startede vedkommende forfra i bogen, så vi lærte faktisk kun at sætte komma og punktum det år.

Men så kom et sæt lærere, med mod på tilværelsen og Hagested skole. Navne som fam. Bertelsen og fam. Olsen, siger vel alle os elever fra Hagested skole en del, i hvert fald dem fra 1970 og fremefter. De nye lærerkræfter smøgede ærmerne op og gjorde op med den gamle undervisningsform (der har sikkert været nogle interessante lærermøder 1969/70...) og kastede os ud i gruppearbejder, emneuger m.m. som dengang var nyt og spændende og samtidig udviklede os elever på en helt ny måde. Vi klippede, klistrede, papmase-rede, lavede afrikanske masker, bastskørter, plakater m.m.

Da skoletilbygningen stod færdig, fik Kirsten Bertelsen overtalt Fosgaard til, at vi 6.-7. klasser måtte holde en fest. Det blev en herlig fest!

Vi skulle møde op med udklædning. Hvem husker ikke Palle Thomsen (også kaldet playboy) i lyserød harems dragt med slør for ansigtet. Samme slør glemte han alt om, da han skulle indtage en rød pølse med ketchup..... Ind røg både pølse og slør, til stor fryd for os andre.

Efter 7. klasse spredtes vi for alle vinde - til realen og 8. klasse m.m. Enkle af os fulgtes ad, til og med Stenhus. Nogle ganske få af kammeraterne fra dengang er tilbage i ens hverdag, mest fordi vores børn går til sport sammen - eller mødes i en sportsdyst sammen. Nu er det disse børns tur til at præge den skole, de dagligt færdes i - skolen ånder videre.

En dag i børnehaveklassen 1973

Fortalt af en gamle elev.

Det var en helt almindelig formiddag i Hagedsted Skoles børnehaveklasse. Børnehaveklassen, der netop var blevet oprettet lå dengang i det gamle kommunekontor ved Brugsen. Merete Engebjerg var børnehaveklasselærer og havde travlt med at holde styr på os - for vi var en stor flok på 24 unger. Pladsen var trang, men det havde ingen indflydelse på aktiviteterne. I det største rum blev de fleste holdt i skak af Merete. Det forhindrede dog ikke et par knægte i at forsvinde ind i det lille tilstødende værksted i al ubemærkethed. Ingen havde bemærket deres forsvinden før end vi hørte et kæmpe vræl derinde fra. De to havde åbenbart haft et mellemværende og ladt alene med al værktøjet blev fristelsen for stor. En bidetang udrettede et solidt mærke i bagen på den ene - ikke helt sagesløse offer. Ydmygelsen blev ikke mindre, da Merete selvfølgelig blev nødt til at se efter hvor slem skaden var. Vi kedede os aldrig....

Billedet af 5. b. i 1978

Skolen i modgang og medgang.

Venstrebladet har gennem årene fulgt Hagested Skole tæt. Også de mange gange, hvor skolen var truet af lukning. Artiklen øverst til højre er fra begyndelsen af 90'erne og viser, hvordan skolen stadig troede på at beholde alle syv klassetrin. På bare et enkelt årti var elevtallet faldet fra 170 til 90 elever.

Det lykkedes at holde de syv klassetrin op gennem 90'erne indtil det nye Børnehus med "kun" fire klassetrin - og en børnehave og en SFO blev dannet i 2000. Her i december 2002 fik Børnehuset også en vuggestue.

I de senere år har både Venstrebladet og anden presse været stærkt optaget af hvad der skete på den gamle Hagested Skole. Børnehuset med sin sammenlægning af skole, SFO og Børnehave har vakt stor opsigt både indenfor og udenfor Holbæk Kommune.

I den sidste tid har der også været debat om, hvorvidt børnehuset skulle have en fælles ledelse med Tuse Skole - men det forslag blev (heldigvis) taget af bordet. Så mon ikke den gamle skole holder nogle årtier endnu.

Holbæk Amts Venstreblad

Skolen som centrum for et lokalsamfund

Hagested skole blomstrer trods frygt for nedlægning

— Selvfølgelig lever vi med aslen om, at skolen pludselig bliver nedlagt. Men man frygt prøver vi at vende noget positivt, så vi har så ikke givet op på forind. Lars Dinesen, skoleleder i Hagested skole, er glad og stolt af det lille flagskib i kalsamfundet i en af de første spidser i Holbæk amtne.

der, hållen og forsamlingshuset. — Hagested-boerne kæmper for at få tingene til at køre, og det ville være meget uheldigt for lokalsamfundet at lukke skolen. I øvrigt tror jeg heller ikke, at der er penge at spare i forhold til værdien af at beholde den, siger Lars Dinesen, der dog også mener, at skolens økonomi hæver sig af

Ud over de almindelige forældre-skole-samtaler tilbyder skolen en fast åben træffetid, ligesom der også sættes ind med flere møder for indskolingsbørnenes forældre end de, som loven foreskriver.

Syv år, og så er det ud — Forældrene har enorme ressourcer, som vi gerne vil

dag den 20. marts 1878

HOLBÆK POSTEN

Tvivler på, at Hagested skole får endnu 75 år

Vor skole får ikke 75 år hvis politikerne ikke giver mulighed for flere møder for at kunne slå sig henade. Den mulighed er alle den elser. Endelig en skole, forsamlingsbrug og kirke kræver et befolkningsunderlag til overlevelse.

flere år end den, der er gået, siden provst Wegener i 1903 åbnede Hagested skole. Skolebestyrelsen går tilbage til 1814, da drøns-embedet i Hagested blev nedlagt. I stedet fik man ansat en førstelærer, og han hed Johansen. Efter Johansen kom en mand ved navn Clausen. Han kaldte skoleforhand-

antal lærer-timer. Det kaldte en del forældre på barrikaderne. De syntes ikke om, at børnene skulle have færre dage at hjælpe til hjemme. Men de aktive forældre var for få til at ændre beslutningen, som i dag betegnes som fremryknet. Først i 1960 fik Hagested skole undervisning hver dag.

lyngage med to spor samt en børnehavestue. De første 66 år af den nye skoles eksistens var det bekendt, der blev bygget. I 1956 fik Hagested forsamlingshus - og her fik skolen gymnastiksal. Allerede på dette tidspunkt lå der en bygetillidelse til en udvidelse. Men

Onsdag den 20. oktober 1999

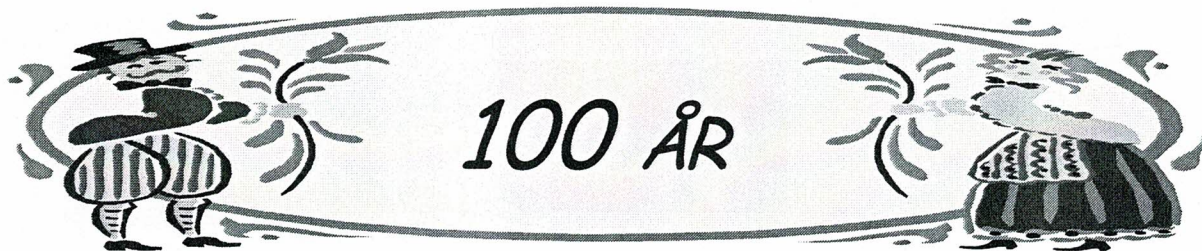
Børnehus skal gøres lovligt

Holbæk Kommune søger dispensation for sin konstruktion af børnehavestue og folkeskole. Børnehuset i Hagested er allerede under etablering.

Børnene i 0.-3. klasse startede i august, udvidelse og nybygning af skolen er begyndt på træerne, og til januar 2000 flytter Børnehuset Skovgården ind i den tidligere skole i Hagested. Men det skulle ikke give problemer at få dispensation, om ikke på den ene måde - så på den anden. Vi har forbi os i miljøet, og der er masser af muligheder, siger kulturudvalgets formand, H.P. Larsen.

to år med valg hvert andet år. Som begrundelse for den nye konstruktion i Børnehuset i Hagested, angiver kommunen i sin ansøgning dispensation for lukning af skolen, der er på grund af dårlige økonomiske forhold. Hvis ikke kommunen fandt en anden løsning.

For få elever

Billeder fra Børnehuset, skoleåret 2002 - 2003.

Første skoledag, den nye børnehaveklasse præsenteres.

Udeuge, hvor skole- og børnehavebørn er sammen om at lave mad.

100 ÅR

SFO børn på børnemesse i
Holbæk.

Børnehavebørn på tur i
Knudskoven.

100 ÅR

Skolebørn gå Luciaoptog, på
bedsteforældredagen.

Fastelavn i vuggestuen.

Billedet af skolegården i dag.